

styrrelsen vare enig derom, saa ligger det meget nær at antage, at en saadan Optagelse af Kjøbstadgader til sælles Vedligeholdelse kun vilde finde Steb i meget ringe Omfang, for ikke at sige aldrig, og her vil jeg da netop henvise til Amtsråadenes Erklæring om denne Sag. Saa at sige samtlige Landets Amtsråd have skidt den Tanke bort fra sig, at en saadan Overtagelse af Kjøbstadgader skulde kunne finde Steb for Amtrepartitionsfondens Regning. Og troer nu det ærede Medlem fra Thyen, at Amtsråadene for Fremtiden skulde være villigere til at gaae ind paa at overtage dem? Jeg tvivler meget derom, og jeg finder det saa høist naturligt, at de ikke ville det. Hidtil have jo Amtrepartitionsfondene været frie for denne Byrde, og naar der nu ikke lægges nogen Tvang paa Amtskommunerne til at overtage saadanne Gader, saa vilde jeg finde det i allerhøieste Grad besynderligt, om de frivilligt gik ind paa at dele saadanne Byrder med de fremmede Kjøbstadkommuner. Jeg troer altsaa, at Et af To maa man bestemme sig til, enten at lade Forholdet blive, som det nu er, saa at Byerne ogsaa for Fremtiden selv skulle vedligeholde deres Gader, eller ogsaa maa man anbringe en eller anden Tvang paa Amtet for at faae det til at overtage sin Deel af disse Gaders Vedligeholdelse, forsaavidt dette er fornuddent. Jeg maa bekjende, at jeg selv har været i stor Tvivl, om det var billigt at forlange, at Amtskommunerne skulde paatage sig en saadan ny Byrde; jeg skal endogfsaa erklære, at jeg selv som Amtsråadsmedlem har fraraadet et saadant Forslag. Der synes imidlertid i den nedsatte Commissions Midte ikke at have været synderlig Tvivl om dette Spørgsmaal, og jeg maa erklære, at Landstinget ved Sagens Behandling i 17de Session heller ikke nærkede Tvivl om, at det vilde være fornuftigt og billigt mod Kjøbstæderne, at endeel Gader bleve optagne til sælles Vedligeholdelse. Som sagt, skal en Bestemmelse om sælles Vedligeholdelse af Kjøbstadgader overhovedet oprettholdes, saa troer jeg absolut, at det maa være nødvendigt ikke at lade denne Vedligeholdelse afhænge alene af en Overenskomst mellem By og Land, men at der maa være en eller anden Tvang tilstede for at frembringe den, og

jeg troer ikke, at den ærede Rigsdagsmand fra Thyen behøver at frygte for, at Ministeriet, i hvis Haand jo Voldgiften vil blive lagt, skulde være særdeles tilbøjeligt til at behyrde Amtskommunerne for at lette Kjøbstadkommunerne. Tanken har ganske vist været den, at Fortsættelsen af de vigtigere Veilinieer gennem Byer skulde optages, og man er gaaet ud fra den, i mine Tanker fuldkomnen rigtige, Forudsætning, at det ligesaa meget interesserer Landbeboerne som Kjøbstadbeboerne, at disse Hovedforbindelseslinieer ere holdte i god Stand. — Mod den foreliggende Bestemmelse i § 5, 2det Stykke, er der reist en Indvending fra flere Sider, nemlig mod den Bestemmelse, at Spørgsmaalet om en Veis Natur, om en Veie er offentlig eller privat, skal afgjøres ved Domstolene. Jeg troer ikke, at der er nogen anden Afgjørelsesmaade mulig, efterat den ærede Rigsdagsmand har vedtaget og Hans Majestæt i sin Tid stadfæstet Loven af 14de April 1865, som udtrykkelig henviser til Domstolenes Kjendelse, hvor der opstaaer Spørgsmaal, om en Veie er privat eller ikke. Det vil neppe være undgaaet nogen af de ærede Medlemmers Opmærksomhed, at Biveiene, saaledes som de her ere foreslaaede betegnede, fuldstændigt udfylde Rummet mellem private Veie og Landeveie. Det er altsaa en Veiklasse, som ingenlunde svarer til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Ringkjøbing Amt nævnte: de nu paa Regulativeerne som offentlige Biveie opførte Veie. Det vil vistnok være den ærede Rigsdagsmand bekjendt, at der for Tiden henligger en stor Mængde, jeg tør sige herreløse Veie i Landet, Veie, som tjene til den offentlige, almindelige Færdsel, altsaa ere offentlige Veie, men som ikke ere optagne paa Regulativeerne til Vedligeholdelse af Sognene. Dette er i mine Tanker en meget stor Mangel ved den nuværende Ordning, en Mangel, som vil være afhjulpen ved at vedtage dette Lovudkastets Bestemmelser. Men netop fordi denne Klasse af Veie, som her i Loven er kaldt Biveie, og for hvilke Reglerne med Hensyn til Vedligeholdelse, Contrøler o. s. v. ere aldeles eens, fuldstændig skulle slutte sig til, og være begrændsede af de private Veie nedad, er det nødvendigt at fastsætte den samme Afgjørelse af Stridsspørgsmaal om disse